

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ปัจจัยที่ศึกษาได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว ด้านโรงเรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังเหนือ จำนวน 173 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้ทำการวิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัจจัย ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ของนักเรียน ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และ ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) เพื่อต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ผลปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 166 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.95

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ทำโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Science) โดยหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มประชากร พบว่า ส่วนใหญ่ เป็น เพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีสัดส่วนเพศหญิง (ร้อยละ 59.04) และเพศชาย (ร้อยละ 40.96) ประชากรส่วนใหญ่อายุ 15 ปี (ร้อยละ 93.97) รองลงมาอายุ 16 ปี (ร้อยละ 4.22) และ อายุ 14 ปี (ร้อยละ 1.81)

สภาพการพักอาศัยของนักเรียน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา (ร้อยละ 80.12) ส่วนที่เหลืออาศัยอยู่กับมารดา (ร้อยละ 11.45) อาศัยอยู่กับญาติหรือบุคคลอื่น (ร้อยละ 7.23)

สถานภาพของบิดามารดานักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 81.93) รองลงมา บิดามารดาหย่าร้างกัน (ร้อยละ 10.24) บิดาถึงแก่กรรม (ร้อยละ 4.82) และมารดาถึงแก่กรรม (ร้อยละ 3.01)

ผู้ให้ความอุปการะนักเรียนในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ คือ บิดา มารดา (ร้อยละ 81.33) รองลงมา คือ มารดา (ร้อยละ 10.84) ญาติหรือบุคคลอื่น (ร้อยละ 6.63) และ บิดา (ร้อยละ 1.20)

อาชีพของบิดานั้น ส่วนใหญ่ เป็นเกษตรกร (ร้อยละ 68.07) รองลงมา รับจ้าง (ร้อยละ 19.88) อาชีพอื่น ๆ (ร้อยละ 8.43) และ ค้าขาย (ร้อยละ 3.62)

อาชีพของมารดานั้น ส่วนใหญ่ เป็นเกษตรกร (ร้อยละ 73.49) รองลงมา รับจ้าง (ร้อยละ 19.28) อาชีพอื่น ๆ (ไม่ระบุ) (ร้อยละ 4.22) และค้าขาย (ร้อยละ 3.01)

จำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียนนั้น ส่วนใหญ่ มีจำนวนพี่น้อง 2-3 คน (ร้อยละ 74.70) รองลงมาเป็นลูกคนเดียว (ร้อยละ 16.87) และ ตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป (ร้อยละ 8.43)

กิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ เมื่อมีเวลาว่าง นักเรียนส่วนใหญ่ ใช้เวลาว่าง ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านเท่าที่จะทำได้ (ร้อยละ 98.80) รองลงมา อยู่บ้านดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือ ฟังเพลง (ร้อยละ 77.11) ไปเล่นกีฬาที่ชอบกับเพื่อน ๆ ในตอนเย็น (ร้อยละ 68.07) สะสมของที่ตนเองสนใจ เช่น สะสมแสตมป์ บัตรโทรศัพท์ (ร้อยละ 13.25) และเที่ยวไปไม่มีจุดหมายที่แน่นอน (ร้อยละ 7.83)

บิดาของนักเรียน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 75.30) รองลงมา ระดับต่ำกว่ากว่าประถมศึกษา (ร้อยละ 19.28) ระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 3.01) และ ไม่ได้เข้าเรียนเลย (ร้อยละ 2.41)

มารดาของนักเรียน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 74.7) รองลงมา ระดับต่ำกว่ากว่าประถมศึกษา (ร้อยละ 23.49) และไม่ได้เข้าเรียนเลย (ร้อยละ 1.81)

ระดับรายได้ของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง นักเรียนส่วนใหญ่ รายได้ต่อเดือนอยู่ที่ระดับน้อยกว่า 2,000 บาท (ร้อยละ 70.48) รองลงมาประมาณเดือนละ 2,000 บาท ถึง 5,000 บาท (ร้อยละ 27.71) และ มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 1.81)

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านส่วนตัว ตามความคิดเห็นของนักเรียนส่วนใหญ่ ได้แก่ การแต่งกายไม่สุภาพ (ร้อยละ 69.88) รองลงมา พุดจาหยาบคาย (ร้อยละ 63.25) การใช้จ่ายจากก้าวร้าว (ร้อยละ 55.42) ดื่มสุรา (ร้อยละ 44.58) สูบบุหรี่ (ร้อยละ 26.51) และพกปืนหรือวัตถุระเบิด (ร้อยละ 4.22)

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านสังคม ได้แก่ การทะเลาะวิวาท (ร้อยละ 93.37) การฝ่าฝืนกฎระเบียบของโรงเรียน (ร้อยละ 84.94) ลักเล็กขโมยน้อย (ร้อยละ 57.83) ช่มชู้เพื่อนนักเรียน (ร้อยละ 47.59) ทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน (ร้อยละ 46.39) มั่วสุมหรือก่อความรำคาญแก่เพื่อน ๆ หรือชาวบ้าน (ร้อยละ 31.93) และมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น ลักพาหนี (ร้อยละ 1.81)

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านการเรียน ได้แก่ ส่งการบ้านหรือรายงานช้ากว่ากำหนด (ร้อยละ 71.69) รองลงมา คัดลอกการบ้านจากเพื่อน (ร้อยละ 62.70) มาโรงเรียนสาย (ร้อยละ 43.98) และไม่ส่งการบ้านหรือรายงาน (ร้อยละ 38.00) และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านการเรียนที่เกิดน้อยที่สุด คือ ไม่เคารพและไม่เชื่อฟังครู (ร้อยละ 23.50)

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพครอบครัว ด้านโรงเรียน และด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม มากที่สุดได้แก่ ด้านสภาพครอบครัว รองลงมา ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม และด้านโรงเรียน ($\bar{X} = 2.88, 2.56$ และ 2.28) ตามลำดับ สามารถจำแนกเป็นรายด้านและรายชื่อได้ดังนี้

ด้านสภาพครอบครัว นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว โดยรวมส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยดังกล่าว มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมากน้อยแตกต่างกันเป็นลำดับดังนี้ พ่อแม่ไม่เข้าใจความรู้สึกและความต้องการของลูก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับความคิดเห็นปานกลาง รองลงมา พ่อแม่มีเรื่อง

ทะเลาะเบาะแว้งกันเป็นประจำ ฐานะยากจนทำให้เกิดความรู้สึกคับข้องใจในการดำรงชีพ และ ลูกคนเดียว ได้รับการปกป้องและตามใจมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.45 - 3.14 ส่วนในข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บ้านที่อาศัย อยู่ในแหล่งอบายมุข ($\bar{X} = 2.57$) และ ลูกคนกลาง พ่อแม่ไม่ค่อย สนใจ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.34$)

ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมโดยรวม ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมน้อยแตกต่างกันเป็นลำดับดังนี้ มีความรู้สึกว่าเหว่ ขาด ที่พึ่งทางใจ รองลงมา มีความรู้สึกที่ตนเองไม่ได้รับความยุติธรรมจากคนรอบข้าง รู้สึกว่าคน รอบข้าง ดูถูกเหยียดหยาม มีความรู้สึกอิจฉาที่เพื่อนมีเงินจับจ่ายใช้สอยอย่างสบาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ ระหว่าง 2.91 - 2.66 และเลียนแบบพฤติกรรมจากเพื่อนบ้านที่ไม่ดีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.19$)

ด้านโรงเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนโดยรวมส่งผล ต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$) ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าปัจจัย ด้านโรงเรียนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เรียงตามลำดับดังนี้ ไม่เข้าใจบทเรียนที่ครูสอน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) รองลงมาครูสอนโดยอ่านตำราให้ฟัง ทำให้ เบื่อหน่าย และง่วงนอน ครูมีวิธีทำโทษนักเรียนอย่างรุนแรงทำให้อายเพื่อน ครูลำเอียง รักและสนใจแต่คน ที่เรียนเก่ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.39 - 2.37 และข้อที่นักเรียน มีความคิดเห็นว่าเป็นปัจจัยด้าน โรงเรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ครูมาโรงเรียนสายหรือเข้าห้องสอนช้า ($\bar{X} = 2.03$)

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้น นักเรียน ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า คือ การคบเพื่อนที่ไม่ดี ทำตามเพื่อน (ร้อยละ 26.51) รองลงมา สาเหตุผล กระทบด้านจิตใจอารมณ์อ่อนไหวและรุนแรง (ร้อยละ 17.47) ความอยากรู้ อยากลอง (ร้อยละ 17.47) ในสังคมมีอบายมุขต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด สุรา บุหรี่ กาว การพนัน (ร้อยละ 12.05) และ ขาดที่พึ่ง ทางใจ ไม่มีที่ปรึกษาในยามมีปัญหา ว้าเหว่ หรือกลุ้มใจ (ร้อยละ 10.84)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ ไม่พึงประสงค์ นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ว่า พ่อแม่ต้องเข้าใจ เอาใจใส่ลูกให้มาก อย่ตามใจ ลูกจนเกินไป และเป็นแบบอย่างที่ดี (ร้อยละ 38.55) รองลงมา คบแต่เพื่อนที่ดี ไม่เลียนแบบคน ที่ไม่ดี (ร้อยละ 16.87) ช่วยแนะนำและปลูกจิตสำนึกในการประพฤติไปในทางที่ดี (ร้อยละ 14.46)

ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่น หันมาเล่นกีฬา ไม่ควรพึ่งพายาเสพติดซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ดี (ร้อยละ 14.46) และ ครูควรเอาใจใส่ เข้าใจ และมีเหตุผล เป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ใช่คำที่กดดันเกินไป (ร้อยละ 7.83)

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอวังเหนือ สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังเหนือ นั้น เมื่อ พิจารณาปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพครอบครัว ด้านโรงเรียน และด้านสภาพแวดล้อม ทางสังคม มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ความคิดเห็นโดยรวมในแต่ละด้านเท่ากับ 2.88, 2.28 , 2.56 ซึ่งอยู่ใน ระดับความคิดเห็น ปานกลาง น้อย และ ปานกลาง ตามลำดับแล้ว แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านสภาพ ครอบครัว มีอิทธิพลหรือเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมากกว่าด้านอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่พ่อแม่ไม่เข้าใจความรู้สึกและความต้องการของลูก พ่อแม่มีเรื่องทะเลาะ เบาะแว้งกันเป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับที่ สุภา มาลากุล ณ อยุธยา(2522) ศึกษาเรื่อง เด็กที่มี พฤติกรรมแปรปรวน พบว่า ปัญหาสำคัญที่อาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กเกิดพฤติกรรมแปรปรวน ส่วนใหญ่สืบเนื่องมาจากสัมพันธภาพที่ไม่ดีระหว่างพ่อแม่กับเด็ก เด็กมีปมด้อยเมื่อเทียบกับพี่น้อง และมีเด็กบางรายขาดการอบรมที่ถูกต้อง ถูกทอดทิ้ง

ในเรื่องของปัจจัยด้านสภาพครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นี้ ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของมนตรี พงษ์ทัตศิริกุล (2537) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำ ความผิดทางอาญา ส่วนใหญ่มีอายุ 15-18 ปี มาจากครอบครัวที่แตกแยก ขาดการอบรมที่ถูกต้อง ขาดความอบอุ่น และถูกชักจูงไปในทางที่ผิดได้ง่าย นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ วารุณี ภูริสินสิทธ์ (2531) ที่พบว่า สภาพครอบครัวและความสัมพันธ์ภายในครอบครัว มี ความสัมพันธ์ค่อนข้างมากต่อการติดสารเสพติดในวัยรุ่น

ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตาม ความคิดเห็นของนักเรียน ในระดับปานกลาง รองจากปัจจัยด้านสภาพครอบครัว โดยส่วนใหญ่ เห็นว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรม ได้แก่ มีความรู้สึกว่าแห้ว ขาด ที่พึ่งทางใจ มีความรู้สึกที่ตนเองไม่ได้รับความยุติธรรมจากคนรอบข้าง รู้สึกว่าคนรอบข้างดูถูก

เหยียดหยาม ฯลฯ ซึ่งก็ไม่ได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลรุนแรง เนื่องจากค่าเฉลี่ยโดยรวมของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$) แต่ก็ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กนักเรียนเช่นกัน ในลักษณะเดียวกันนี้ กำธร เสนจันทร์สมบัติ (2539) ศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคระดับ ปวส. และปวช. เขตการศึกษา 7 ระบุว่า สาเหตุที่มีพฤติกรรมกระทำผิดในกรณีต่างๆ นั้น เพราะมีความรู้สึกว่าเหว่ ชาติที่พึงทางใจ ไม่มีใครเหลียวแล และ สมนึก ชัชวาล (2529) ศึกษาเรื่อง ความผูกพันที่มีต่อสังคมกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชน: ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักเรียนที่เคยกระทำผิดมาแล้ว จะมีความผูกพันต่อสังคมต่ำ และคบเพื่อนเกรงจะมีอัตรากระทำผิดสูงสุด

สำหรับปัจจัยด้านโรงเรียนที่ส่วนใหญ่ได้แก่ ไม่เข้าใจบทเรียนที่ครูสอน ครูสอนโดยอ่านตำราให้ฟัง ทำให้เบื่อหน่ายและง่วงนอน ครูมีวิธีทำโทษนักเรียนอย่างรุนแรงทำให้อายเพื่อน ฯลฯ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$) เมื่อพิจารณาแล้วปัจจัยด้านโรงเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ไม่มากนักเมื่อเทียบกับทั้ง 3 ด้าน แต่ก็ยังเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ นवलจันทร์ ทศนชัยกุล (2541) ศึกษาเรื่อง การระบาดของยาเสพติดให้โทษในหมู่เด็กและเยาวชน พบว่าภูมิหลังด้านการศึกษานี้ของเด็กเหล่านี้ เป็นเด็กที่เคยสอบตกและมีความรู้สึกไม่อยากไปโรงเรียนเพราะเรียนไม่ทัน ทำการบ้านไม่ได้ ครูดูและไม่ชอบเรียน

อนึ่ง จากผลงานวิจัยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน นี้ มีความสอดคล้องกับรายงานของ กรมสามัญศึกษา (2530) ระบุว่าสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้น มีสาเหตุ 3 ประการ ดังนี้

1. สภาพสังคม อันได้แก่ความเปลี่ยนแปลงและความขัดแย้งในด้านค่านิยมต่าง ๆ เทคโนโลยีและวัฒนธรรมใหม่ ๆ ที่เผยแพร่เข้ามา รวมทั้งสภาพทางเศรษฐกิจที่ทำให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบและแข่งขันกัน
2. สภาพครอบครัวที่เป็นปัญหา เช่น สภาพที่บิดามารดาต้องแยกกันอยู่ เนื่องจากความจำเป็นในด้านอาชีพ ความแตกร้างในครอบครัว การดิ้นรนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้บิดามารดาไม่มีเวลาที่จะอบรมปมจิตใจแก่บุตรธิดา
3. สภาพในโรงเรียน โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมและพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน แต่เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนนักเรียนเป็นจำนวนมาก ทำให้ครูรู้จักนักเรียนแต่ละคนไม่ถ่องแท้ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนส่วนใหญ่เป็นไปอย่างผิวเผิน การพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนจึงไม่มีผลเท่าที่ควร

นอกจากนี้ ผลการศึกษาด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และข้อเสนอแนะ แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ พบว่า นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ร้อยละ 26.51 มีความเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ คือการคบเพื่อน ที่ไม่ดี ทำตามเพื่อน รองลงมาร้อยละ 18.67 เห็นว่า สาเหตุด้านจิตใจ อารมณ์อ่อนไหวและรุนแรง และ ร้อยละ 17.47 คือความอยากรู้ อยากลอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวารุณี ภูริสินธิ์ (2531) ที่พบว่า กลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์ค่อนข้างมากต่อการติดสารเสพติดในวัยรุ่น และ ปราณิต์ ปิยสิรานนท์ (2520) ศึกษาปัญหาการติดยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครอง เด็กกลาง สาเหตุสืบเนื่องมาจากเพื่อนชักชวนแล้วอยากรู้ อยากลอง และสมนึก ชัชวาล (2529) ศึกษา เรื่องความผูกพันที่มีต่อสังคมของพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชน พบว่า การคบเพื่อนเกรงจะมีอัตรา กระทำผิดสูงสุด

ส่วนข้อเสนอแนะและแนวทางป้องกันแก้ไข พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในนักเรียนนั้น ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า พ่อแม่ต้องเข้าใจ เอาใจใส่ลูกให้มาก อย่าตามใจลูกจนเกินไป และเป็น แบบอย่างที่ดี (ร้อยละ 38.55) รองลงมาให้คบแต่เพื่อนที่ดี ไม่เลียนแบบคนที่ไม่ดี (ร้อยละ 16.87) และช่วยแนะนำและปลูกจิตสำนึกในการประพฤติไปในทางที่ดี (ร้อยละ 14.46) ซึ่งจากข้อเสนอแนะ และแนวทางป้องกันแก้ไขดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับ มลิวัลย์ หงส์นันท์ และคณะ (2536) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตใจและสังคมที่กระตุ้นต่อการใช้สารระเหยของวัยรุ่นที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาล พระศรีมหาโพธิ์ พบว่า สาเหตุการใช้สารระเหย ส่วนใหญ่ คือ อยากลอง และทางด้านจิตใจ พบว่า ส่วนใหญ่มีเรื่องกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว และเมื่อได้เสพสารระเหยจะรู้สึกสบายใจ

จะเห็นได้ว่า สาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ที่สำคัญที่สุดก็สืบเนื่อง มาจากสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวนั่นเอง ดังนั้น ครอบครัวจึงเป็นสถาบันแรกที่จะคอยเป็น เกราะป้องกัน หล่อหลอมบุคลิกภาพของเด็ก ด้วยการ อบรม สั่งสอน เลี้ยงดู ด้วยความรัก ความ อบอุ่น มุ่งให้มีพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าต่อไป

การศึกษาความคิดเห็น ซึ่งถือว่าเป็นการสะท้อนความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังเหนือ ต่อ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ครั้งนี้ เห็นได้ว่า ปัญหาพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นนั้นไม่ว่า สังคมใด ๆ มีสถานะทางสังคมแตกต่างกันแค่ไหน สาเหตุจะสืบเนื่องมาจากปัจจัยที่คล้ายคลึงกัน ซึ่ง ส่วนใหญ่นั้นสาเหตุมาจากสภาพครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยเฉพาะการคบเพื่อน เป็นสำคัญ เนื่องจากพัฒนาการของเด็กวัยนี้ สภาพจิตใจที่ยังไม่ได้เติบโตอย่างเต็มที่ วุฒิภาวะยัง

ไม่เพียงพอ มีอารมณ์ที่อ่อนไหว คล้อยตามง่าย หุนหันพลันแล่น ซึ่ง ฮอลล์ (Hall) บิดาแห่งจิตวิทยา
 วัยรุ่น เปรียบ วัยรุ่น เป็นวัยพายุบูแคม ซึ่งหมายถึงความไม่สงบ ความไม่หยุดนิ่ง หรือตามทำงานเขียน
 ของ พรพิมล เจียมนาครินทร์(2530, หน้า 30) กล่าวถึง ลักษณะทางอารมณ์ของเด็กวัยรุ่น ว่าอารมณ์
 อ่อนไหวง่าย รุนแรง ไม่คงที่สม่ำเสมอ มีความเครียดและวิตกกังวลที่ไม่สามารถจัด ให้หายได้ใน
 เวลาอันสั้น ดังนั้น ครอบครัวจึงเป็นสายใยสัมพันธ์ที่จะอบรมและขัดเกลาให้เด็กวัยรุ่นมีพัฒนาการ
 ไปในทางที่ดี และถูกต้อง ซึ่งในเรื่องนี้ กุลกนก นิมหนู(2537) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการแสดงออกของ
 วัยรุ่นที่มีรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูต่างกันในเขตจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เด็กวัยรุ่นที่อาศัยในสังคมที่
 ต่างกัน ได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดาใน รูปแบบที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการแสดงออกไม่
 ต่างกัน เด็กวัยรุ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีพฤติกรรมการแสดงออก
 ต่างกัน จึงแสดงให้เห็นถึงการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมแสดงออกต่าง ๆ ของ
 เด็ก ซึ่งจะพัฒนาและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาจากความคิดเห็นของนักเรียนโดยรวม ของ
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
 อำเภอวังเหนือ ต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เท่านั้น มิได้ศึกษาจากกลุ่ม นักเรียน
 ที่มีปัญหาทางด้านพฤติกรรม เป็นเพียงการสะท้อนความคิดเห็นของเด็กนักเรียนในสังคมหนึ่ง ๆ
 เท่านั้น ผลจากจากการศึกษาอาจนำไปเป็นข้อเสนอแนะ และแนวทางในการป้องกันต่อไป

2. ในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ของเด็กแต่ละคนนั้น ควรได้มีการศึกษา
 เป็นรายกรณี(Case Study) อีกครั้ง เพื่อการได้ค้นพบปัญหาที่ถูกต้องและแก้ไขพฤติกรรมไปใน
 ทางที่พึงประสงค์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. สมควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน หรือ
 เยาวชนในกลุ่มสังคมอื่น ๆ เพื่อสะท้อนความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
2. สมควรศึกษาสภาพการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวในสังคมชนบท ที่ส่งผล
 ต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาทางพฤติกรรม